

DEWIADOMOŚCI

GRODZIENSKIE

Gena 10 gr.

Rok III.

GAZETA PORANNA DLA WSZYSTKICH

Nr. 17

Przemówienie min. Pierackiego

o polityce wewnętrznej

przy omawianiu budżetu Min. Spraw Wewn. w sejmowej komisji

Na wczorajszym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej omawiano budżet Ministerstwa, najbardziej atakowanego przez opozycję i wywołujący zawsze najnamiętniejsze dyskusje: budżet Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Wczorajsze posiedzenie miało taki sam charakter. Przy budżecie tem omawia się zawsze całokształt polityki wewnętrznej państwa, budżet ten dotyka wszystkich bolączek życia politycznego obywatela.

Na wczorajszym posiedzeniu zjechało się wielu posłów i wzięło udział, mimo, że nie należą do komisji budżetowej.

Posiedzenie rozpoczęło się kilkunastominutowym przemówieniem ministra spraw wewnętrznych Pierackiego, poczem dopiero zabral głos referent, po którego przemówieniu rozwinęła się bardzo obszerna dyskusja. Minister Pieracki zapowiedział w swoim przemówieniu, że po zakończeniu dyskusji zabierze jeszcze głos, aby odpowiedzieć na wyłożone zarzuty.

Obszerny ustęp minister Pieracki poświęcił zwalczaniu komunizmu. Komunizm jest w swojej jawnej, jak i zamaskowanej formie zwalczany w całej staronowocześnie i surowością prawa. Państwowa racja stanu nie może się wdawać w sentymentalne rozważania osobistych pobudek, skłaniających poszczególne jednostki pod sztandary Trzeciej Międzynarodówki. — Oświadczam wyraźnie — mówi minister, że zakres wyrozumiałości, do której naprawdę nie dopuszcza bezkarności występów przeciwko porządkowi społecznemu, bez względu na to, czy występowania te są wynikiem złej woli, lub też zametu w dziedzinie pojęć ideowych.

W dalszych wywodach minister podkreśla, że władza państwowa nie może dopuszczać do „uszczerbienia” ludzkiej krwi do dzieła wbrew przepłom ustawy. Tutaj minister wymieniła zajęcia na uniwersytetach i zajęcia w związku z organizacją strajków rolnych. Z naciskiem podkreśla, że nigdzie policja nie stała się przyczyną jakichkolwiek kolwiek i że nikt nie jest prześladowany, ale też nikt uprzywilejowany.

Wywody ministra Pierackiego, przyjęte zostały hucznymi oklaskami przez posłów B. B., poczem pos. Pączek przedstawił cyfry budżetowe.

Referent akcentuje sprawność naszego aparatu policyjnego oraz jakoby policja stosowała metody represyjne i bicie. Podkreśla rzeczy wręcz przeciwnie i wskazuje, że tak ministerstwo jak i Komenda Główna, jak najostrożniej karzą tego rodzaju postępowanie.

W dyskusji pierwszy zabrał głos p. Matczak (Ukr. radykal), który stwierdza, że od czasu słynnej deklaracji min. Pierackiego z ub. roku, nic nie zrobiono; jak i przedtem dla sprawy ukraińskiej. Mówca uważa, że polityka rządu zmierza do niszczenia elementu ukraińskiego, atakuje ostro władze administracji ogólnej i policję, przypisuje im winę za krwawe wypadki w pow. leskim.

Pożyczka przymusowa u bezrobotnych

Tak traktuje Z.U.P.U. obciążenie zasiłków o 60 proc

Ograniczenie wypłaty zasiłków bezrobotnym pracownikom umysłowym przez Z. U. P. U. w Warszawie do 40 proc. należności, zarządzone zostało przez dyktację Z. U. P. U. naskutek decyzji Ministerstwa Opieki Społecznej, jako władzy nadzorczej.

Reszta należności, niewypłacana bezrobotnym pracownikom umysłowym (60 proc. zasiłków) nie może być w żadnym razie traktowana jako strata. Narazie jednak niewiadomo, kiedy i w jakich warunkach, reszta ta będzie zainteresowanym wypłacana. W zasadzie niewypłacone sumy zasiłków należy traktować jako bezprocentową pożyczkę, zaciągniętą przez Z. U. P. U. z polecenia Ministerstwa Opieki Społecznej u bezrobotnych pracowników umysłowych. Przypuszczalnie włąta reszty należności nastąpi dopiero po uchwaleniu przez Sejm noweli dekretu o ubezpieczeniu pracowników umysłowych.

W kołach rządowych stychać, że projekt tej noweli będzie przez rząd traktowany na terenie sejmowym jako pilny, tak, że uchwalenie go przez ciało ustawodawcze ma się odbyć w tempie przyspieszonym. Nowela ta da rządowi możliwość zasadniczego uregulowania ominięci świadczeń oraz wysokości składek, przez co powstać ma

równowaga między wpływami działu ubezpieczenia od bezrobocia w Z. U. P. U., a sumami wypłaceniami na ten cel.

Zarządzenie Ministerstwa Opieki Społecznej, ograniczające wypłatę za siłków do 40 proc. należności, da Z. U. P. U. warszawskiemu oszczędność w sumie 1.200 tysięcy złotych miesięcznie. O tę sumę zatem dział ubezpieczenia od bezrobocia zmniejszy swe zadłużenie w funduszu emerytalnym Z. U. P. U., administrowanym oddzielnie.

Orginalny projekt strajku lokatorskiego

Centrala Zrzeszeń Lokatorskich w Warszawie otrzymała od stowarzyszenia „Lokator” w Tomaszowie Mazowieckim memoriał z oryginalnym projektem poparcia akcji o obniżkę komornego. W myśl uchwały powziętej na walnym zgromadzeniu, proponuje to stowarzyszenie zaprzestania placenia wszelkich czynszów komornianych od dn. 1 marca r. b.

Zapowiedź demonstracji na tle strajku pracowników ubezpieczeniowych

Pertraktacje, toczony pomiędzy przedstawicielem Związku Pracowników Ubezpieczeniowych p. Gackim, a Dyrekcją Tow. Generali, doprowadziły do skonkretyzowania 2 możliwości sposobów zatłwieńcia zatargu. Mianowicie możliwe jest poddanie sprawy arbitrażowi Ministerstwa, lub też ustalenie odpłat dla zredukowanych w r. 1933, w wysokości 1 i mie sięca za każdy rok pracy.

Ponieważ Dyrekcja Tow. Generali nie mogła udzielić definitywnej odpowiedzi, pertraktacje w Ministerstwie zostały przerwane, a dalszy ich ciąg ma się odbyć bezpośrednio między zainteresowanymi stronami.

Jednocześnie dowiadujemy się, że dziś odbędzie się posiedzenie Prezydium Unii Pracowników Umysłowych, na którym rozważana będzie sprawa wzmożenia akcji strajkujących ubezpieczeniowców. Wśród Związków Pracowniczych panuje wielkie wzburzenie z powodu represyj, stosowanych w stosunku do działaczy związkowych i w związku z tem rozważana jest myśl podjęcia wielkiej demonstracji wszystkich pracowników umysłowych w Warszawie, na rzecz strajkujących ubezpieczeniowców.

5 ofiar

katastrofy kolejowej

BERLIN (PAT.). — Na linii kolejowej Stendal. — Berlin wydarzyła się nad ranem katastrofa kolejowa. Pociąg napadł na wóz, w którym znajdowało się 6 osób. 3 osoby zostały zabite a 2 ciężko ranne.

Losowanie książeczek oszczędnościowych

Dnia 16 b. m. odbyło się w P. K. U. 27-me z rzędu losowanie książeczek na premjowane wkłady oszczędnościowe Serji I-ej. Premje w wysokości zł 1000. — padły na następujące Nr. Nr. książeczek:

1.705	2.906	5.007	7.432	12.146	15.332
15.966	17.280	19.032	19.745	20.574	
20.644	21.118	21.130	22.496	25.764	
26.674	28.754	28.213	28.608	29.383	
30.956	32.555	33.318	36.617	38.731	
39.499	39.979	41.370	43.992	45.547	
46.551	46.654	47.111			

GIEŁDA

Obroty b. małe, tendencja przeważnie słabsza. Dolar — 8,92, rubel złoty — 4,67.

Hitlerowcy zapowiadają nową walkę

rozochoceni zwycięstwem wyborczym

Jak donieśliśmy w części nr. 14 kładu hitlerowcy w wyborach do Sejmu krajowego w Lippe — odnieśli zwycięstwo.

Zwycięstwo podnieciło hitlerowców, którzy w wydanym komunikacie zawiadamiają o podjęciu nowej ostrej akcji. Zapowiadają też odrzucenie jakich-

kolwiek kompromisów. Hitler wygłosił też w tym duchu przemówienie w Weimarze, w którym oznajmia o podjęciu bezwzględnej walki aż do utworzenia „nowych Niemiec”.

W całych Niemczech doszło znow do ulicznych starć.

W Lippe hitlerowcy, upojeni

zwycięstwem wyborczym, zdemolowali spółdzielnię spożywczą, poranił 5 członków partji republikańskiej i wybili szyby w kilkunastu mieszkaniach.

W Berlinie stoczyli walkę komuniści z policją. Policja, obrzucona kamieniami, dała salwę do tłumy.

Nowa fala czerwonego teroru

MOSKWA (PAT) — Ostatnio znowu zapadło w Sowiech kilkadziesiąt wyroków śmierci. W Taszkencie rozstrzelano 16 ludzi za kradzieże na kolejach. W zagłębiu Donieckiem skazano na śmierć 5 chłopów za kradzieże, 12 za nadużycia w spółdziel-

niach. Poza tem w Taszkencie rozpoczął się wielki proces pokazowy 83 osób. Organizacje partyjne i zawodowe domagają się w wiecowych uchwałach kary śmierci dla wszystkich oskarżonych.

Powyższe dane zaczerpnięte

są z lokalnej prasy sowieckiej. Nowa fala teroru zdaje się świadczyć o zaostreniu się walki klasowej i wzmocnieniu represyj, za powieszanych przez Stalina i Mołotowa w przemówieniach, wygłoszonych na plenum partyjnem.

Strajk szoferów w Wiedniu

Grozą oni radykalnymi sposobami przeciw monopolowi komunikacyjnemu

WIEDEN (PAT) — Wczoraj rozpoczął się w Wiedniu o godz. 6 rano pięciogodzinny strajk protestacyjny właścicieli i szoferów taksówek przeciwko podatkowi od benzyny i przyznaniu kolejom państwowym monopolu komunikacyjnego.

O godz. 11 deputacja przywódców stronnictw parlamentarnych udała się w tej sprawie do kanclerza Dollfussa.

Przywódcy ruchu odgrają się w dziennikach poniedziałkowych, że postawią rządowi pięciogodzinne ultimatum, a w razie

dalszego wahania się rządu użyją sposobów radykalniejszych do przeprowadzenia swoich żądań.

Do akcji tej przyłączyli się także właściciele wozów ciężarowych, którzy domagają się zniesienia zakazu przywozu owsa. Na wczorajszym zgromadzeniu właścicieli wozów ciężarowych doszło do burzliwych scen. Posta Elmida, przewodniczącego stowarzyszenia, pobito i wyrzucono z sali obrad.

Dziś ma się odbyć pogrzeb właściciela taksówki, który popełnił samobójstwo z powodu ciężkiego położenia materialnego. Demonstranci zamierzają wziąć

udział w pogrzebie i urządzić manifestację.

Kancierz Dollfuss odpowiada, iż rząd zdaje sobie sprawę z trudności, w jakie popadło rękodzielnictwo austriackie. Nie ulega wątpliwości, że zawarcie umów handlowych przyczyni się do poprawy stosunków. Traktaty handlowe nie dadzą się jednak zawierać z dnia na dzień. Nie wolno oddawać się rozpacz w chwili, kiedy mnożą się oznaki poprawy konjunktury światowej. Kancierz ostrzegł strajkujących przed agitacją nieodpowiedzialnych kół, które chcą wyzyskać nędzę dla swych celów demagogicznych. Dziennik uważa te słowa kanclerza za silny do agitacji narodowych socjalistów i komunistów.

Przechowujcie numery

i składajcie adresy w naszej redakcji
Data złożenia adresu nie wpłynie na wcześniejsze otrzymanie premji, Czytelnicy zatem mają cały miesiąc na to, by złożyć swój adres!

*Biblioteka Narodowa
Warszawa
Prasowicza 6*

Ogólnie rzecz biorąc, są dwa rodzaje zjawisk zakłócających porządek państwa: przestępstwa natury kryminalnej i przestępstwa polityczne. Pierwsze doznają wskutek kryzysu i bezrobocia silnego wzrostu.

Odnosnie do zwalczania drugich minister akcentuje, że administracja kieruje się jedynie przesłankami najzupełniej obiektywnymi i rzeczowymi.

TAJEMNICA POKOJU #8

Straszne przeżycia Kobiety w szponach Jotra

Zofja spojrzała i zawołała:

— Aniel!...

Rzeczywiście, to była ona. A za nią cichutko kroczył — Józef... Gdy ujrzał brata w kałuży krwi, pobladł straszliwie... Podbiegł i nachylił się nad bratem w tej samej chwili, gdy Stanisław wreszcie odzyskał przytomność i szepnął:

— To ty, Józiu?... A tamten?

— Wszystko w porządku. Nic nie mów, aby sobie nie zaszkodzić.

Ale Stanisław ujrzał Anielę i nie mógł się powstrzymać, aby się nie upewnić, czy to właśnie ona. Zapytał więc:

— Powiedz mi jeszcze tylko: to panna Borkowiczówna? Udało ci się więc odnaleźć panią?

— Tak, tak, ale ani mi się ważyło pytać o coś więcej... Leż spokojnie...

Mógł to uczynić tem bardziej, że przeniesiono go na łóżko.

Natomiast Starzewski teraz się zniercierpliwiał i zapytał córkę:

— Może ja jednak się dowiem teraz, co znaczy ten ranny w twoim pokoju i kim jest ów drugi, którego służba wniosła ze schodów... poza tem, wogóle...

— Ani słowa, narazie, tatusiu — przerwała mu Zofja, kładąc palec na ustach i wskazując oczami na Stanisława.

Tymczasem lekarz skończył swe zabiegi. Oświadczył, że rana jest niegroźna. Jeżeli pacjent będzie spokojnie i nieruchomo leżał, to za parę dni już będzie mógł wstać i nawet spacerować się po ogrodzie. Dodał jeszcze tylko stanowczo:

— Ale póki na to nie pozwolę, chory musi mieć spokój najzupełniej bezwzględny!

Na tem wszakże rola lekarza jeszcze się nie skończyła. Poproszono go, aby zajął się również Sochowskim. Podczas, gdy go prowadzono nadół, Zofja szepnęła ojcu parę słów do ucha. Starzewski w pierwszej chwili zachnął się, jakby czemś strasznie oburzony, ale Zofja tak usilnie mu coś tłumaczyła, że wkońcu zmiękł i z rezygnacją kiwnął głową jaa znak zgody.

Przy Sochowskim, jak się okazało, lekarz nie miał nic do roboty. Sochowski uderzył głową o granitowe

stopnie i uległ pęknięciu czaszki. Śmierć musiała nastąpić natychmiast. Lekarz oznajmił to zebranym, jakby oczekując pewnych wyjaśnień. Starzewski to zrozumiał i jako pan domu rzekł:

— Córkę moją odwiedzili dziś ci dwaj panowie, z których jednego, pan, zapewne, zna...

— Rzeczywiście, pan Sochowski mieszkał stale w pensjonacie mojej żony...

— Otóż właśnie... A ten drugi pan — to redaktor Ząbkowski z Warszawy, jego przyjaciel, który wczoraj właśnie przybył z nim razem z Warszawy... I niech pan sobie wyobrazi, doktorze, redaktor Ząbkowski oglądał właśnie rewolwer mojej córki i, majstrując przy nim, niechcący wystrzelił, raniąc się w ramię. Pan Sochowski siedział właśnie na balustradzie balkonu i na odgłos strzału stracił równowagę, spadł i uderzył się tak nieszczęśliwie, że...

— ... że zabił się. Już rozumiem — rzekł doktor, dodając, — a to taki miły był człowiek, usłużny, grzeczny, zdołny... Moja żona zawsze go tak wychwalała. Zmartwi się, biedaczka, gdy się dowie, że straciła ulubionego lokatora...

Gdy lekarz wyszedł, sytuacja stała się dopiero kłopotliwa. Obecni nie wszyscy znali się ze sobą. Anielę przedstawiła Józefa Starzewskiemu i jego córkę.

Starzewski, zniercierpliwiony, nalegał:

— Zosi! ale już chyba najwyższy czas, abym się dowiedział, co to wszystko znaczy...

— Błagam cię o cierpliwość. Jeszcze tylko parę dni. Gdy redaktor będzie mógł wstać, dowiesz się wszystkiego. Zapewniam cię, że nic złego się nie stało... Ale pozwolisz chyba, aby redaktor pojechał u nas, póki nie wyzdrowieje...

Spojrzała na ojca tak błagalnym wzrokiem, że machnął ręką i zgodził się na wszystko...

— — — — —
Nadszedł wreszcie dzień, gdy Stanisław już mógł wstać. Tegoż dnia przed dom Starzewskich zjechał samochód, z którego wysiadły dwie panie i dwóch panów. Starzewski wyszedł na ich spotkanie wraz z córką. Za nim podążał Stanisław z ręką na temblaku.

Przybyłszy byli: Aniel, Józef i państwo Grząd-kowie.

Podano herbatę. Starzewski rzekł:

— Możebym wreszcie się dowiedział, co tu było we wtorek. Przyrzekliście, że mi dziś powiecie. A ja zato podzielię się z wami radosną wieścią.

Na te ostatnie słowa Józef z Anielą zarumienili się po uszy i zawołali jednocześnie:

— A skądże pan wie? Przecież nikomu jeszcze o tem nie mówiliśmy ani słowa...

Starzewski spojrzał na nich zdumiony. Po chwili dopiero zrozumiał, że mimowoli wygadali się. Zawołał więc:

— Ach, więc i wy? A to winszuję wam z całego serca. Nie wiedziałem, bo wcale nie was miałem na myśli... Dziś z rana moja jedynaczka zgodziła się wreszcie po długich latach skończyć ze swem panienstwem i zaręczyła się z redaktorem Stanisławem Ząbkowskim.

Ogólne powinszowania wypełniły radosnym gwarem salon Starzewskich: Zofja i Aniel padły sobie w objęcia.

Nareszcie dopiero Starzewski mógł prosić o wyjaśnienia. Postanowiono, aby każdy pokolej powiedział, co wiedział.

Najciekawsze było opowiadanie Anieli, której dzieje częściowo nam są już znane, przytoczymy więc tylko koniec jej zwierzeń, od chwili, gdy woda w piwnicy młyńskiej dosięgała jej już szyi...

Mówiła:

— Zrozumiałam, że może mnie uratować teraz już tylko umiejętność pływania. Odbiłam się więc od dna i pływałam dokoła. Ilekroć czułam się zmęczona, kładłam się nawznak, aby odpocząć. Niestety, woda wciąż przybierała... Już sufit był blisko. Zrozumiałam, że wtedy czeka mnie śmierć najstraszliwsza...

Starzewski aż jęknął ze zgrozy. Aniel mówiła dalej:

— Zamknęłam oczy, aby nie widzieć tego okropnego czarnego sklepienia, które zbliżało się do mnie powoli, coraz bardziej i bardziej. Wtem...

Dalszy ciąg nastąpi.

DZIECKO GRZECHU

Tragiczne przeżycia Kobiety, która zgrzeszyła

Turkowski przypomniał sobie, że Helena była nieobecna na pamiętnym balu w Polankach u Gorczaków, a on wtedy specjalnie nawet przyszedł tam w nadziei że ją zobaczy...

Wszystko to jeszcze bardziej upewniło go, że kobieta, na którą tak daremnie czekał Rolicz w czasie rozprawy, była właśnie — Helena.

Wtem nowa myśl przebiegła mu przez głowę...

Helena miała spotkanie z kochankiem o parę kroków od miejsca, gdzie jednocześnie mordowano jej ojca...

A jeżeli tak, to, zapewne, siyszała jego jęki...

Nieszczęsny Turkowski omal nie szalał z rozpaczy...

Teraz przypominał sobie rozmaite drobne szczegółiki ze swego pożycia małżeńskiego, na które dawniej nie zwracał najmniejszej uwagi...

Czyżby był przez cały czas ślepy i głuchy? Może już oddawna jest pośmiewiskiem wszystkich? Jeżeli Helena tak sprytnie zdradzała go przed ślubem, to dlaczegożby nie miała tego czynić i po ślubie?

Jedna rzecz zastanawiała go najbardziej...

Dostrzegł to już zaraz po ślubie.

Bedacek bardzo bogaty, dawał Helenie pewną stałą, ale znaczną sumę pieniędzy na wydatki.

Suma ta wydała się szybko Helenie zbyt szczyplą.

Powiekszył ją.

Znów nie wystarczało.

Powiekszył ponownie...

Ale trochę się dziwił...

Inne kobiety mówią wyraźnie: pragnę mieć to futro, albo: podobają mi się te perły. Helena — nie. Nie wiadomo, naco wydawała. Gorzej — bo wciąż jeszcze wypraszała od męża dodatkowe sumy wykraczające poza i tak już bardzo powiększone stałe wydatki. A potem musiał jeszcze poza wszystkim płacić wszelkie rachunki jej: krawca, szewca i najrozmaitszych innych dostawców.

Na cóż więc, na Boga, szły tamte pieniądze?

Nie miał nigdy odwagi pytać, naco. Ostatecznie, był bardzo bogaty, a poza żoną świata nie widział. Wydawanie na nią było dlań największą przyjemnością.

Mimo to kiedyś zdobył się na odwagę zapytania:

— Ciekaw jestem, naco ty właściwie wydajesz tak wielkie sumy. Bo przecież płacę i tak wszystkie twoje rachunki...

Odparła z uśmiechem:

— Zapominasz o jednym. Wiesz przecież, ile ja rozdaję rozmaitym towarzystwom dobroczynnym, do których należę. Sam mnie zachęcałeś, abym się tem zajął. Jestem przewodniczącą sekcji pań w towarzystwie pomocy więźniom. Zapomniałeś już?

— Tak, to prawda — musiał przyznać Turkowski.

Chciał, co prawda, wypowiedzieć jeszcze szereg innych wątpliwości, ale Helena siadła mu na kolanach tuliła się do niego, pieściła i zamykała usta namyślnymi pocałunkami. Tem zawsze umiała go obezwładnić... Zapominał o wszystkim w jej objęciach...

Zato z tem większą siłą odżyły w nim dawne wspomnienia. Już zazdrości znalazł w nim teraz podatną glebę i zatruwał już jego mózg, serce, duszę.

Turkowski w szale nagłego wybuchu zazdrości robił rzeczy, których się wstydził w chwili rozważli.

Doszło do tego, że szplegował żonę...

Dotychczas nawet przez myśl mu nie przechodziło podejrzawać ją o coś, gdy wychodziła sama. Kochał ją, więc jej ufał.

Ohe, zatruty już nieuleczalnie jadłem zazdrości, nie wierzył nawet jej słowom. Dopatrywał się kłamstwa w każdym z nich.

Ileż to razy pędził za nią taksówkami, czekając nieraz długie godziny, zanim wyjdzie od krawcowej czy modystki, wypatrując, czy wróci wprost do domu...

Absolutnie niczego nie zdołał dostrzec. A jednak gdy tylko zazdrość porwie kogo w swe szpony, ten już przepadł i nie wyzbedzie się podejrzeń.

Dalszy ciąg nastąpi

